

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Εν Τραπεζούντι μετζ. 3.
 Εν ταῖς ἐπαρχίαις. " 4.
 Εν τῷ ἐξωτερικῷ " 5.

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

Δ. ΣΙΦΙΑΙΝΟΣ.

1881.

Ἡ Συνδρομὴ
προπληρωτέα.Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
παράδ. 60.

 ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ ΛΟΓΙΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΩΝ.

Ἐνταῦθα καταλέγομεν καὶ τοὺς λογίους ἐκείνους, οἵτινες καταγόμενοι ἐκ Τραπεζούντος καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς χώρας ἐδίδαξαν κατὰ διαφόρους χρόνους ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει περὶ τοῦ βίου τούτων καὶ τοῦ χρόνου τῆς διδασκαλίας αὐτῶν ἐλάχιστα σωζόνται πληροφορίαι, διότι ἴσως δὲν κατέχουσι σπουδαίαν θέσιν μεταξὺ τῶν λογίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· οἱ πλεῖστοι τούτων ἤκμασαν περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐνεστώτος

αἰῶνος καὶ ὅπως ἴσως εἶναι ἄξιοι μνείας, διότι συνεισέφερον καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῆς τότε ζοφερᾶς ἀμαθείας καὶ τῆς ἀνυδρίας τῶν γραμμάτων τὸ κατ' αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς καὶ τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας καὶ τῆς διανοητικῆς τοῦ τόπου ἀναπτύξεως τὴν ἠθικὴν αὐτῶν συνδρομὴν· τὴν ἀξίαν αὐτῶν δυνάμεθα δεόντως νὰ ἐκτιμῶμεν ἀναλογιζόμενοι ὅτι καίτοι ἢ σπάνις τῶν τότε λογίων ἐπικερδεῖς παρουσιάξεν αὐτοῖς θέσεις ἢ δυνάμενοι νὰ μεταβάλλωσιν βιοτὴν καὶ νὰ ἀσπασθῶσι ἕτερον ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ νὰ πλουτήσωσιν, ἐπρωτίμων οὗτοι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νὰ διδάξωσι ἀντὶ εὐτελοῦς μισθοῦ ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν καὶ ἀντὶ πάσης ἡ-

θικής ἀμοιβῆς καὶ ὑποστηρίξεως οὐχὶ σπανίως καταδικωμένοι καὶ περιφρονημένοι.

— **ΘΕΟΦΑΝΗΣ** ἐκ τῆς ἐπαρχίας Χαλδίας διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι.

— **ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ** ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας διδάξας ὡσαύτως ἐν Τραπεζοῦντι.

— **ΙΕΡΕΜΙΑΣ** ἐκ τῆς Μονῆς ἁγίου Γεωργίου τοῦ Περιστερωτοῦ· ἐδίδαξεν ἐν Τραπεζοῦντι πρὸ τοῦ Ἡλίου Κανδήλη· εἶτα μεταβάς εἰς Βλαχίαν ἐδίδαξεν ἐκεῖ καὶ ἐπανελθὼν περιωρίσθη ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ ἐκ τῆς μισανθρωπίας ἣν ἐπανελθὼν ἔτρεφε τατά παντός Τραπεζοῦντιοῦ πολλά φαίνεται ὑποστὰς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ καὶ οὔτε εἰς ὄψιν αὐτοῦ ἀνεχόμενος οὐδένα νὰ φανῇ, οὔτε συγχωρῶν οὐδένα τούτων τῆν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ εἰσοδόν· μετὰ τῆν ἀναχώρησιν αὐτοῦ τὸ σχολεῖον τῆς Τραπεζοῦντος ἔμεινε πολλὰ ἔτη κλειστόν.

— **ΣΒΡΑΦΕΙΜ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ** ἐκ Χαλδίας διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι μετὰ τὸν Ἡλίαν Κανδήλην καὶ εἶτα προχειρίσθη εἰς Μητροπολίτην Χαλδίας.

— **ΙΩΑΝΝΗΣ** ἐκ τῆς εἰς ὠριαίαν ἀπὸ τῆς Τραπεζοῦντος ἀπόστασιν Χολομάνας διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι μετὰ τὸν ἀνωτέρω λόγιον.

— **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** Τραπεζοῦντιος διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι.

— **ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝ** ἐκ Τραπε-

λεως τῆς περὶ Τραπεζοῦντα· μαθητῆς Σάββα Τριανταφυλλίδου καὶ διαδεχθεὶς τοῦτον ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ, ἀλλὰ μετὰ βραχείαν ἐν αὐτῷ διδασκαλίαν ἀπέθανε προσβληθεὶς ὑπὸ πανώλους τὸ 1829.

— **ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** ἐκ Κρώμνης μαθητῆς καὶ οὗτος τοῦ Σάββα Τριανταφυλλίδου καὶ διαδεχθεὶς τὸν Ξενοφῶντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, ἀφοῦ συνεδίδαξε πρότερον μετ' αὐτοῦ.

— **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ** μαθητῆς τοῦ Ξενοφῶντος· διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι μετὰ τὸν Ἰσοκράτην Παπαδόπουλον.

— **ΠΤΟΔΕΜΑΙΟΣ** ἐκ Χαλδίας, ἱερεὺς, μαθητῆς δὲ τοῦ Σάββα Τριανταφυλλίδου διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι καὶ Κερασοῦντι.

— **ΕΔΙΣΣΑΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ** ἐκ τῆς μονῆς Βαζελῶνος διδάξας ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἐν Τραπεζοῦντι.

— **ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ** μαθητῆς Σάββα Τριανταφυλλίδου διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι, ἀποθανὼν δὲ ἐκ πανώλους.

— **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ** ἐκ Καισαρείας διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι.

— **ΜΙΧΑΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ** ἐκ Κερασοῦντος διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι.

— **ἈΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΜΒΟΥΡΟΓΛΗΣ** ἐκ Κερασοῦντος διδάξας ἐν Τραπεζοῦντι πρὸ τοῦ Περικλέους Τριανταφυλλίδου ἐπὶ δωδεκαετίαν ὁλόκληρον καὶ πλείστους ἀγαθεύσας μαθητάς.

— **ΛΑΖΑΡΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΟΓΙ-**

ΖΗΣ ἐκ Τραπεζοῦντος κομψῶς καὶ ἀπταίστως ἀντιγράφας καὶ ἄλλα βιβλία καὶ δὴ καὶ τὴν λογικὴν τοῦ Κορυδαλέως.

— **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΚΟΥΛΟΓΛΗΣ** ἢ **ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ** (*) μαθητῆς Ἰωάννου Τραπεζοῦντιοῦ ἀκμάσας κατὰ τὸ 1784.

— **ΠΛΑΤΩΝ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΙΟΣ** εἰς τῶν πρώτων καὶ χρηστοθησεστάτων μαθητῶν τοῦ Σάββα Τριανταφυλλίδου ἀπάρας εἰς Μαϊώτιδα εἰς τὴν πάλαι κathedραν τῶν Ἀρχαιανακιδῶν ἔστησεν ἐκεῖ φυτώριον καὶ μετέδιδεν εἰς τοὺς Βοσποριανούς Ἕλληνας ἐκ Ταϊγανρόκου τοὺς γλυκεῖς τῆς παιδείας καρπούς· ἀνέδειξε δὲ μαθητάς καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀντώνιον Καμβούρογλην (2)

— **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ** ἐκ τῆς μονῆς Περιστερᾶ μαθητῆς τοῦ ἀνωτέρω Πλάτωνος ἐδίδασκεν ἐν τῇ μονῇ τοὺς λοιποὺς μοναχοὺς.

— **ΕΔΙΣΣΑΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ** ἐκ τῆς μονῆς Βαζελῶνος μαθητῆς δὲ καὶ οὗτος τοῦ Πλάτωνος ἰδρύσας σχολὴν ἐν Πλατάνοις ἐδίδαξεν αὐτοῖσι μέχρι τέλους τοῦ βίου του.

— **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΦΥΤΙΑΝΟΣ** ἐκ Χαλδίας ἀκμάσας κατὰ τὴν 18 ἡν ἑκατονταετηρίδα καὶ ἐκπαιδευθεὶς κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν ἐν χειρογράφῳ

(1) Ἴδε προλεγόμενα Φυγάδων.

(2) Ἴδε προλεγ. φυγ.

τινὶ σωζομένην ἐν τῇ ἐν Πάτρῳ Ἑλληνικῇ σχολῇ· ἐκ τῶν πολλῶν αὐτοῦ καὶ ποικίλων χειρογράφων καὶ βιβλίων ἅτινα ἐγκατέλιπε δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν αὐτὸν ὡς ἓνα ἐκ τῶν σοφῶν τῶν χρόνων ἐκείνων.

— **ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ ΕΚ ΠΛΑΤΑΝΩΝ** μαθητεύσας, ὡς ὁ ἴδιος γράφει, παρὰ Νικοδήμου, διδασκάλῳ ἐν Περιστερᾷ.

A, I.

ΒΕΡΝΑΡΔΙΝΟΥ ΣΑΙΜΠΙΕΡΟΥ

Ἡ ἸΝΔΙΚΗ ΚΑΛΥΒΗ.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Πρὸ τριάκοντα περίπου ἐτῶν ἐσχηματίσθη ἐν Λονδίῳ σύλλογος Ἀγγλῶν σοφῶν, δι' ἐπεχείρησεν ἵνα ἀναζητήσῃ κατὰ τὰ διάφορα τοῦ κόσμου μέρη φῶτα ἐπὶ πάσας τὰς ἐπιστήμας, ὅπως φωτίσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ εὐδαιμονεστέρους αὐτοὺς καταστήσῃ.

Τὰς δαπάνας τούτου κατέβαλεν ἑμίλος ἑμιλοῦ συναπαρτιζόμενος ἐξ ἐμπόρων, λόρδων, ἐπισκόπων καὶ τῆς Ἀγγλικῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, μεθ' ἧς συνέδραμον καὶ ἀνακτές τινες τῆς βορείου Εὐρώπης. Οἱ σοφοὶ οὗτοι ἦσαν εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν ἢ δὲ βασιλικὴ ἐταιρεία τοῦ Λονδίνου ἐκάστῳ αὐτῶν εἶχε δοῦσα τόμον περιέχοντα τῶν κατὰλογον τῶν κτημάτων, ὧν ὄφειλον νὰ ἐκθῶνται τὰς λύσεις· ἦσαν δὲ τὰ ζητήματα ταῦτα περὶ τὰ πενταχόσια καὶ τρισχίλια.

Καίτοι δ' ἔτυχον ὅλως διαφέροντα τὰ πρῶτα

ταθέντα ἐκάστῳ τῶν διδασκῶν ἐκείνων καὶ πρὸς τὰς χώρας ἀνάλογα, ὡς περιηγήσασθαι ἐμελλον, οὕτως ὅμως ἀλληλένδετα ἦσαν. ὥστε τὸ ἐπὶ ἐν τούτων διοχεύμενον φῶς ἀναγκαιῶς ἐμελλεν, ἵνα καὶ ἐπὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἐπεκταθῆ.

Ὁ τῆς βασιλικῆς ἐταιρείας πρόεδρος, ὅσπερ τῇ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ βοηθείᾳ συνέταξεν αὐτά, εἶχε κάλλιστα ἐννοήσας, ὅτι ἡ διασάφσις δυσκολίας τινὸς ἐξαρτᾶται τῆς λύσεως ἐτέρας, καθ' ἃπερ ἡ ταυτησὶν ἐξ ἄλλης προηγουμένης, τοῦθ' ὅπερ ἐν τῇ τῆς ἀληθείας ἀναζητήσῃ πολὺ ἀπώτερω ἢ ὅσον ἂν τις νομίσειεν ἄγει. Ἴνα δὲ εἴπω κατὰ τὰς αὐτὰς ἐαφράσεις, ὧν ὁ πρόεδρος ἐν ταῖς πρὸς ἐκείνους ὁδηγίαις χρῆσιν ἐποιήσατο, ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἐπιχείρησις ἦν τὸ ἐξοχώτερον ἐγκυκλοπαιδικὸν οἰκοδόμημα, ὅπερ οὐδὲν ἀκόμη ἔθνος ἠδυνήθη, ἵνα ἐγείρῃ εἰς τὰς προόδους τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, ὅθεν καλῶς καταφαίνεται, προσέλεγεν, ὅτι ἀνάγκη τῶν ἀκαδημαϊκῶν σωματείων πρὸς περισυναγωγὴν τῶν ἀνάπασαν τὴν γῆν διεσκορπισμένων ἀληθειῶν.

Ἐκαστος τῶν σοφῶν τούτων ὁδοιπόρων πρὸς τῷ τόμῳ τῶν εἰς διαλεύκανσιν ζητημάτων ἔφερε καὶ τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀγοράζου καθ' ὃδὸν τὰ ἀρχαιότερα ἀντίτυπα τῆς Βίβλου καὶ τὰ σπανιώτερα χειρόγραφα, οἷά ποτ' ἂν ὦσι καὶ ἄττα, ἢ τοῦλάχιστον μηδὲν φεισθῆναι, ὅπως ἀκριβῆ αὐτῶν ἀντίγραφα ἀποκτήσωσιν. Ἐπὶ τούτῳ δ' οἱ συνδρομηταὶ αὐτῶν εἶχον πάντας ἐφοδιάσαντες διὰ συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς προξένους, ὑπουργοὺς καὶ πρεσβευτὰς τῆς μεγάλης Βρετανίας, οὓς ἐμελλον, ἵνα καθ' ὃδὸν ἀπαντήσωσι, καὶ, ὅπερ ἔτι καλλιτέτερον, διὰ συναλλαγματικῶν ὠπισθογραφημένων ὑπὸ τῶν διασημοτέρων τοῦ Λονδίνου τραπεζιτῶν.

Ὁ σοφώτερος τῶν διδασκῶν ἐκείνων, ὅσπερ ἠπίστατο τὴν Ἑβραϊκὴν, τὴν Ἀραβικὴν καὶ τὴν Ἰνδικὴν, ἀπεστάλη διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν κοιτίδα πατῶν τῶν τε τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας.

Ἦρξατο δὲ τῆς ὁδοῦ διὰ τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἐπεσκέφθη διαδοχικῶς τὴν συναγωγὴν τῆς Ἀμστερδάμης καὶ τὴν σύνοδον τῆς Δορδρέχτης, ἐν δὲ Γαλλίᾳ τὴν Σορβῶνην καὶ τὴν ἐν Παρισίοις ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ κατὰ τὴν Ἰτολίαν πολλὰς ἀκαδημίας, μουσεῖα καὶ βιβλιοθήκας καὶ μεταξὺ ἄλλων τὴν ἐν Βενετίᾳ βιβλιοθήκην τοῦ ἀγίου Μάρκου καὶ τὴν ἐν Ῥώμῃ τοῦ Βατικανοῦ.

Ἐνταῦθα ἐταλαντεύθη πρὸς στιγμὴν συλλογισθεὶς, ἵνα πρὸ τοῦ κατ' ἀνατολὰς ταπεινῆσαι ὑπάγῃ εἰς Ἰσπανίαν. συμβουλευσόμενος τὸ περίφημον πανεπιστήμιον τῆς Σαλαμάγκας, ἀλλ' ἐκ τοῦ φόβου τοῦ ἱεροδικείου προτίμησεν, ἵνα κατ' εὐθείαν ἐπιβιβασθῆ εἰς Τουρκίαν.

Διέβη λοιπὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου χάριν τοῦ ἀργυρίου ἐφένδης τις παρέσχεν αὐτῷ τὰ μέσα, ὅπως φυλλολογήσῃ πάντα τὰ ἐν τῷ τεμένει τῆς ἁγίας Σοφίας βιβλία.

Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Αἴγυπτον πρὸς τοὺς Κόπτας, ἔπειτα δ' εἰς τοὺς Μαρωνίτας τοῦ Λιβάνου καὶ τοὺς μοναχοὺς τοῦ Καρμήλου (ὄρους), ἐντεῦθεν δ' εἰς τὴν ἐν Ἀραβίᾳ Σάβαν ἔπειτα εἰς Ἰσπαχάνην, εἰς Κανδαχάρην, Δελχὴν, Ἄγραν· τέλος μετὰ τριετῆ πορείαν ἐφθασεν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, εἰς Βεναρτζαν, τὰς Ἀθήνας τῶν Ἰνδῶν, ἐνθα συνδιελέξατο μετὰ τῶν βραχυμάνων.

Ἐσχημάτισε δ' οὕτω συλλογὴν ἀρχαίων ἐκδόσεων, πρωτοτύπων βιβλίων, σπανίων

χειρογράφων, αντιγράφων, ἀποσπασμάτων καὶ σχολίων παντοφείδους, ὅσων οὐδεὶς τῶν πώποτε ἰδιωτῶν. Ἄρκει, ἵνα εἴπωμεν, ὅτι αὕτη ἀπετέλεσεν ἐννεήκοντα δέματα, ζυγίσαντα ὁμοῦ ἐννέα χιλιάδας καὶ πεντηκοσίας τεσσαράκοντα καὶ πέντε λίθρας κατὰ τὰ σταθμὰ τῆς Τροίας.

Καὶ ἐπόκειτο ἵνα ἐπιβῆ κατευθυνόμενος εἰς Λονδίνον, φέρων τὸ πλοῦσιον αὐτοῦ φορτίον καὶ ἔμπλεως χαρᾶς, ὅτι ὑπερηκόντισε τὰς προσδοκίας τῆς βασιλικῆς ἐταιρείας, ὅτε σκέψις ἀπλουστάτη ἐπελοῦσα κατέβλησεν αὐτόν.

Διελογίσθη ὅτι, ἐν ᾧ εἶχε συεδιαλεχθεὶς μετὰ τῶν Ἰουδαίων ραβίνων καὶ μετὰ τῶν προτεσταντῶν ἱερέων καὶ τῶν ἐβρῶν τῶν λουθηρανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν καθολικῶν προλυτῶν καὶ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν τῶν Παρισίων, τῆς Κρούσκας, τῶν Ἀρκάδων καὶ εἴκοσι πέντε ἐτέρων ἐκ τῶν διασημοτέρων τῆς Ἰταλίας Ἀκαδημιῶν, μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἱερέων, τῶν Τούρκων μολλάδων, τῶν Ἀρμενίων διδάχων, τῶν Περσῶν σειδρῶν καὶ κασύσων, τῶν Ἀράβων σείχων, τῶν ἀρχαίων πυρολατρῶν, τῶν Ἰνδῶν πανδεκτῶν, ἀντὶ τοῦ διασαφηνίσαι τι τῶν τῆς βασιλικῆς ἐταιρείας πεντακοσίων καὶ τρισχιλίων ἐρωτημάτων, ἀπ' ἐναντίας συνετέλεσε μόνον, ὅπως πλασιάσῃ τὰς ἀμφιβολίας, ὡς δὲ ταῦτα ἔσαν ἀλληλένδετα πάντα, εἶπετο ὅτι, τάνάπαλιν ἢ ὅπερ ὁ ἐνδοξὸς ἐκείνης πρόεδρος ἐσκέφθη, ἢ ἀσάφεια μιᾶς λύσεως ἐσκότιζε τὴν ἐνάργειαν ἄλλης καὶ αἱ εὐκρινέστεραι ἀλήθειαι κατέστησαν προβληματικαί, ἀδύνατον δὲ μάλι-

στα ὑπῆρχεν, ἵνα τις ἐξαγάγῃ τινὰ ἐκ τοῦ ἀδιεξόδου ἐκείνου τῶν ἀποκρίσεων καὶ ἀποφθεγμάτων λαβυρίνθου.

Ὁ διδάκτωρ ἔκρινε δι' ἀπλῆς συνόψεως.

Ἐν τοῖς ἐρωτήμασιν ἐκείνοις ἐπρόκειντο εἰς λύσιν ζητήματα διακόσια περὶ τῆς τῶν Ἑβραίων θεολογίας, τετρακόσια ὀγδοήκοντα περὶ τῆς τῶν διαφόρων κοινοτήτων τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας, τριακόσια δώδεκα ἐπὶ τῆς ἀρχαίας θρησκείας τῶν βραχυμάνων, πεντακόσια ὀκτώ περὶ τῆς ἱεραῆς ἢ σανσκριτικῆς γλώσσης, τρία ἐπὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τοῦ Ἰνδικοῦ λαοῦ, διακόσια ἑνδεκα περὶ τοῦ κατὰ τὰς Ἰνδίας ἐμπορίου τῶν Ἀγγλῶν, ἑπτακόσια εἴκοσι ἐννέα ἐπὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν παρὰ τὴν νῆσον κῆς Βομβάης νήσων τοῦ Ἑλέφαντος καὶ τῆς Σαλσέττης, πέντε περὶ τῆς ἀρχαιότητος τοῦ κόσμου, ἐξακόσια ἐξήκοντα τρία περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀμβάρειως καὶ περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν διαφόρων πανακειῶν (ἐντοσθιδίων πρὸς ἀντιφάρμακον λίθων τῶν τουρκιστὶ πανζεχιρίων,) ἐν περὶ τῆς οὐπὼ ἐξετασθείσης αἰτίας τοῦ βεύματος τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ. ὅσπερ ἐξ μὲν μῆνας ῥέει πρὸς ἀνατολὰς, ἐξ δὲ πρὸς δυσμὰς, καὶ τριακόσια ἑβδομήκοντα ὀκτώ περὶ τῶν πηγῶν καὶ τῶν πλημμυρῶν τοῦ Γάγγου.

Πρὸς δὲ τούτοις ὁ διδάκτωρ προσεκαίετο, ἵνα συλλέξῃ καθ' ὃδὸν ὅ,τι σχετικὸν καὶ πρὸς τὰς πηγὰς καὶ τὰς πλημμύρας τοῦ Νείλου, ὅσπερ ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἀπησχόλει τοὺς σοφοὺς τῆς Εὐρώπης· ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ζήτημα ἐθεώρησεν ἐπαρκῶς τε ἐξηγητημένον καὶ ξένον ὡς πρὸς τὴν αὐτοῦ ἀποστολήν.

Λοιπὸν ἐπὶ ἐκάστου τῶν προτεθειμένων ζητημάτων ἐκόμιζε πέντε διαφόρους τῆν μὲν πρὸς τὴν δὲ λύσεις, αἵτινες ἐπὶ τὰς τρισχιλίας καὶ πεντακοσίας ἐρωτήσεις ἐδίδον ἐπτακαίδεκακισχιλίας καὶ πεντακοσίας ἀποκρίσεις· ὑποτιθεμένου δὲ, ὅτι καὶ ἕκαστός τῶν ἐνεκακείδεκα αὐτοῦ συναδέλφω ἔμελλε τόσούτας καὶ οὗτος ἐκθεῖναι, εἶπε το ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ βασιλικὴ εἰταιρεία ἔμελλεν, ἵνα ἔχη τριᾶκοσίας πεντήκοντα χιλιάδας δυσκολιῶν, ὅπως ἐπιλύσῃ, πρὶν μηδεμίαν ἀλήθειαν ἐπὶ θάσεως στερεᾶς δυνηθῆ, ἵνα τοποθετήσῃ.

Οὕτω δὲ πᾶσα ἡ συλλογὴ αὐτῶν ἀντι τοῦ περιουναγαγεῖν κατὰ τοὺς ἔρους τῶν ὀδηγιῶν αὐτῶν περὶ κοινόν τι κέντρον ἐκάστην πρότασιν, ἔμελλεν ἀπ' ἐναντίας, ἵνα ἀποκεντρώσῃ αὐτάς οὕτως, ὥστε μὴ οἷόν τε εἶναι ἀνασυνάψαι αὐτάς.

Ἐτέρα σκέψις ἔλπιε ἀκόμη περισσότερον τὸν διδάκτορα· καίτοι δηλαδὴ μετῆλθεν ἐν ταῖς πολυπόνοις αὐτοῦ ἐρεῦναις πᾶσαν τὴν συνήθη παρὰ τοῖς ἑαυτοῦ συμπολίταις ἀπάθειαν καὶ συμπεριφορὰν ὅπως αὐτῷ ἰδιάζουσαν, προσεκητήσατο ἐχθροῦς ἀδιαιδέτους τοὺς πλείους τῶν διδακτῶρων, μεθ' ὧν εἶχε συζητήσας. Τί συμβήσεται λοιπὸν, ἔλεγεν, ὡς πρὸς τοὺς συμπατριώτας μου ὅταν διὰ τῶν ἐνενηκόντά μου δεματιῶν ἀντὶ τῆς ἀληθείας νέας ἀμφιβολίας καὶ διενέξεων ἀφορμᾶς αὐτοῖς παράσχω;

Ἄλλ' ἐνῷ ἔμπλεως ἀμηχανίας καὶ ἀνία ἠτοιμάσθη ἤδη ἵνα ἀτάρη εἰς Ἀγγλίαν, οἱ βραχυμάνες τῆς Βεναρέζης εἶπον αὐτῷ, ὅτι ὁ ἀνώτατος βραχυμάν τῆς περιφύμου παγίδας τοῦ Ἰαγερνάτου ἦτοι Ἰαγερνάτου, κειμένης παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ὀρίξου κατὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης πλησίον μιᾶς τῶν τῶν Γάγγου ἐκβολῶν, ἦτο μόνος ἰκανός, ἵνα λύσῃ τὰ ζητήματα τῆς βασιλικῆς τοῦ Λον-

δίνου εἰταιρείας· ἦν δὲ ἀληθῶς ὁ διασημότερος διδάκτωρ τῶν πρόποτε διαφημισθέντων καὶ τοῦτον ἐσυμβουλεύοντο περὶ τῶν μερῶν πάντων τῆς Ἰνδικῆς καὶ περὶ πολλῶν τῆς Ἀσίας βασιλείων.

Εὐθύς ὁ διδάκτωρ ἀναχωρήσας εἰς Καλοῦταν, ἐνεφανίσθη πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς Ἀγγλικῆς εἰταιρείας τῶν Ἰνδιῶν, ὅσπερ, τοῦτο δὴ πρὸς δόξαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ ἔθνους αὐτοῦ εἰρήσθω, προσήνεγκε τῷ ἀνδρὶ, ὅπως εἰς Ἰαγερνάτον μεταβῆ, φορεῖον ἐκ μεταξὺς βυσσινιοβαφῶς χρυσοστίχτου μετὰ δύο ταχυδρομικῶν ξωμολαίων ἵππων, δύο ἀχθοφόρους, ἕνα ὑδροφόρον, ἕνα κομίζοντα γαργουλέτταν δροσιστικὴν, ἕνα φέροντα πίπαν, ἕνα δ' ἀλεξήλιον, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τοῦ ἡλίου τῆς ἡμέρας, ἕνα πυρσοφόρον διὰ τὴν νύκτα, ἕνα ὑλότομον, δύο μαγεῖρους, δύο καμήλους καὶ ὀδηγούς τούτων, ὅπως φέρωσι τὰς ζωοτροφίας καὶ τὴν ἀποσκευὴν· δύο πεζοὺς στρατιώτας ἦτοι δρομεῖς, ἵνα προαναγγείλωσι τέσσαρας φύλακας ἐποχουμένους ἵππων Περσικῶν, ἵνα περιφρουρῶσι, καὶ ἕνα σπμαιοφόρον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἀγγλικῆς σημαίας.

Ἐπιστάτην τῆς τῶν Ἰνδιῶν εἰταιρείας ἐκινδύνευεν ἵνα ὑπολάβῃ τις τὸν διδάκτορα μετὰ τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης ἀποσκευῆς, ὅπου αὕτη ἡ διαφορὰ ὑπῆρχεν, ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπῆρχετο, οὐχὶ ἵνα ζητήσῃ δῶρα, ἀλλ' ἵνα διανείμῃ.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς κενὰς ταῖς χερσὶν ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῶν ἐν ἀξιώματι παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς, ὁ διευθυντὴς εἶχε δούς τῷ λογίῳ ἐθνικῆ δαπάνῃ κομψὴν τηλεσκοπίον καὶ τᾶπητα ὑπὸ πόδιον Περσικὸν διὰ τὸν ἀρχηγόντων βραχυμάνων, ἰνδοτύπα ἄριστα διὰ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τρία κομμάτια μεταξωτοῦ τῆς Κίνας κόκκινον, λευκὸν καὶ

κίτρινον πρὸς κατασκευὴν ἐπιμιδίων διὰ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ.

Ἀπ' οὗ ἐφορτώθησαν τὰ δῶρα αἱ κάμηλοι, ὁ διδάκτωρ ἐκίνησεν ἐπὶ τοῦ φορείου μετὰ τοῦ βιβλίου τῆς βασιλικῆς εἰταιρείας.

(ἀκλόουθε!).

Η ΚΑΤὰ ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

Ἦκουσα πολλάκις, ὅτι κατακρίνεται ὑπὸ τινῶν τὸ ἐφέτος εἰς τὰ παιδαγωγεῖα Τραπεζοῦντος εἰσαχθὲν ἀλφαβητάριον τοῦ Μωραΐτου καὶ ἡ δι' αὐτοῦ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως, καὶ ὅτι γονεῖς τινες παραπονοῦνται, ὅτι δὲν δύνανται νὰ μνησθῶσι τὰ τέκνα των ἢ ὅτι δὲν προοδεύουσιν εἰς τὸ ἀλφαβητάριον. Διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ γράψω τινὰ περὶ τοῦ νέου τούτου συστήματος τῆς διδασκαλίας τῆς ἀναγνώσεως, οὐχὶ ὅπως ἀπαντήσω εἰς τὰς ἐπικρίσεις τῶν ὀλίγων ἐκείνων, οἵτινες κρυπτόμενοι ἐπικρίνουσι, νομίζοντες ὅτι δύνανται νὰ ἐνωῶσι τὸ νέον σύστημα καλῖτερον τῶν ἄλλων, ἀλλ' ὅπως μὴ, παραπειθόμενοι οἱ γονεῖς ὑπὸ ἀβασίμων καὶ ἀλόγων διαδόσεων, παραπονῶνται κατὰ τῆς προόδου τοῦ νέου συστήματος. Καὶ πρῶτον μὲν θέλω ἐκθέσει τὰ προτερήματα τῆς κατὰ τὸ νέον σύστημα διδασκαλίας τῆς ἀναγνώσεως ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν κατὰ τὴν παλαιὰν μέθοδον διδασκαλίαν, εἶτα δὲ θὰ εἶπω, διὰ τί τὸ ἐγχειρίδιον

τοῦ Μωραΐτου ἐκρίθη καλῖτερον τῶν λοιπῶν τοῦ νέου συστήματος ἀλφαβηταρίων καὶ τέλος θέλουσι λεχθῆ τὰ δέοντα καὶ περὶ τῆς προόδου τῶν κατὰ τὸ ἀλφαβητάριον τοῦτο διδασκόμενων παιδιῶν.

Α'.

Πᾶσα νέα ἐφεύρεσις γίνεται διὰ νὰ ἄγῃ καλῖτερον πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τάχύτερον πᾶν δὲ νέον σύστημα πρέπει νὰ εἶνε κατὰ ταῦτα καλῖτερον τοῦ παλαιοῦ. Δι' ἀμφότερα ταῦτα καὶ ἡ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως, ἡ κατὰ τὸ νέον σύστημα γινομένη, ὑπερτερεῖ τῆς κατὰ τὸ παλαιόν.

Κατὰ τὸ νέον σύστημα ἡ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως γίνεται πρῶτον καλῖτερα καὶ ἄγει καλῖτερον πρὸς τὸν σκοπὸν ἢ ἡ διὰ τῆς παλαιᾶς μεθόδου διδασκαλία. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι σκοπὸς τῆς διὰ τοῦ ἀλφαβηταρίου διδασκαλίας εἶνε τὸ νὰ γνωρίσωσιν οἱ μαθηταὶ τὰ σημεῖα, δι' ὧν παριστάνονται αἱ διαφοροὶ ἀπλαῖ φωναί, καὶ νὰ μάθωσι νὰ συνδέωσιν αὐτὰ εἰς συλλαβὰς καὶ λέξεις, ὅπως δύνωνται νὰ ἀναγινώσκωσι τὰς γραπτὰς γνώσεις καὶ νὰ γράψωσι τὰς ἰδίας γνώσεις. Ἄς ἰδωμέν τώρα, ἂν κατὰ τὴν παλαιὰν ἢ κατὰ τὴν νέαν μέθοδον διδάσκονται τοῦτο καλῖτερον οἱ μαθηταί.

Πάντες γνωρίζουσιν, ὅτι ἐδιδάσκοντο πρῶτον οἱ μαθηταὶ τὰ γράμματα χωρὶς νὰ διδάσκονται τί εἶνε κατὰ

ποιαν ἔχουσι πρὸς τὰς φωνὰς σχέ-
σιν, καὶ ὅτι προέφερον αὐτὰ α, βι,
γα, δε κτλ., ἐδιδάσκοντο δὲ τὸν συλ-
λαβισμόν προφέροντες βι α βα, βι ε θε,
βι ι βι κτλ. Οἱ οὕτω διδασκόμενοι τὸ
ἀλφάβητον καὶ τὸν συλλαβισμόν μαθη-
ταί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι πολὺν χρόνον κα-
ταναλίσκουσιν ἕως οὗ κατορθώσωσι νὰ ἀ-
ναγινώσκωσι συνεχῆ λόγον, ἐπὶ πολλὰ
ἔτη δυσκολεύονται εἰς τὸ νὰ ἀναγινώ-
σκωσιν ἐκ τοῦ προχείρου ἐλευθέρως,
ταχέως δὲ καὶ λησμονοῦσι τὴν ἀνά-
γνωσιν, μὴ ἀναγινώσκοντες ἐπὶ τινα
χρόνον. Καὶ μὴ ἀπορήσῃ τις, ἂν εἰπῶ,
ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ τῆς σ'. τάξεως τοῦ
Κεντρικοῦ Παιδαγωγείου μαθηταί εἰς
τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται. Δυ-
πηρὸν δὲ εἶνε, ὅτι πάντες σχεδὸν οἱ
εἰς εἰδικὰς ἐξετάσεις παρουσιασθέντες
μαθηταί, εἰς τοὺς ὁποίους, ἐξεταζομένους
εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, εἰδίδετο βιβλίον τι
ἐκ τοῦ προχείρου, ἔλεγόν ὅτι δὲν ἐδι-
δάχθησαν αὐτὸ τὸ βιβλίον, ἀλλὰ τοῦ-
το ἦ ἐκεῖνο. Κατὰ τὴν νέαν ὁμῶς μέ-
θοδον ὁ μαθητὴς διδασκόμενος τὸ ἀλ-
φάβητον προφέρει τὰ γράμματα ὅπως
προφέρονται συνδεδεμένα μετ' ἀλλήλων
εἰς λέξεις, ἦτοι α β γ δ κτλ. καὶ ἐν-
νοεῖ ὅτι παριστάνουσι τὰς ἀπλᾶς φωνὰς α,
β κτλ., συλλαβίζων δὲ προφέρει β α
βα, β ε θε κτλ. διὰ δὲ τῆς τοιαύτης
διδασκαλίας ἐκτὸς τοῦ ὅτι μαθαίνει τα-
χέως ὁ μαθητὴς νὰ συνδέῃ καὶ νὰ
διακρίνῃ τὰ γράμματα, προχωρήσας εἰς

τὴν ἀνάγνωσιν συνεχοῦς λόγου, δὲν
δυσκολεύεται εἰς τὸ νὰ μάθῃ νὰ ἀνά-
γινώκῃ ἐλευθέρως, οὐδὲ λησμονεῖ ποτε
πῶς πρέπει νὰ συνδέῃ τὰ γράμματα
διὰ νὰ ἀναγινώσκῃ. Πλὴν τούτου κατὰ
τὴν παλαιὰν μέθοδον, καθ' ἣν οἱ μαθηταί
κατηνάλισκον πλείστον χρόνον εἰς τὴν
καλλιγραφίαν, οὐδόλως ἐδιδάσκοντο πῶς
καὶ κατὰ ποίαν τάξιν ἔπρεπε νὰ γράψωσι
τὰς ἀπλᾶς φωνὰς τῶν προφερομένων λέ-
ξεων καὶ φράσεων, καὶ εἶνε λυπηρότατον,
ὅτι τῆς κακῆς ἐκείνης διδασκαλίας τὰ
ἀποτελέσματα φέρουσι σήμερον μεγάλα
ἐμπόδια εἰς τὴν πρόσδον, διότι, ἄς μὴ
ἐντρεπώμεθα νὰ τὸ εἰπῶμεν, μαθηταί
καὶ τῆς σ'. τάξεως δὲν δύνανται νὰ γρά-
ψωσι τὰς λέξεις ὁπῶς προφέρουσιν αὐ-
τὰς, καὶ παράδειγμα ἔστω, ὅτι μαθη-
τῆς τῆς τάξεως ταύτης, καὶ ἀντιγρά-
φω ἀκόμη, ἔγραψε ἀρομὸς ἀντὶ κορ-
μὸς, ἕτερος δὲ καὶ τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ
δὲν ἐγνώριζε νὰ γράψῃ, γράψας Κλά-
ρα ἀντὶ Κάλρας, καὶ πλείστα ἄλλα.
ἄλλος δὲ τις μαθητὴς, εἰς ὃν εἶπον
νὰ γράψῃ τὴν λέξιν καταλαμβάνω, ἤρ-
χισε γράφω κτλβα . . ἀντὶ καταλαμ-
βά . . , διότι ἐνόμιζεν, ὅτι τὰς φωνὰς
κα, τα, λα ἔπρεπε νὰ γράψῃ μόνον
διὰ τῶν γραμμάτων κ, τ, λ, τὰ ὁποῖα
μαθαίνων ἐν τῷ ἀλφάβητῶν προφε-
ρε κα, τα, λα. Κατὰ τὴν νέαν ὁμῶς
μέθοδον, καθ' ἣν ἡ καλλιγραφία λείπει
ὡς μάθημα τῆς γραφῆς τῶν γραμμά-
των διδάκτικόν, ὁ μαθητὴς νὰ μαθαίνει νὰ
γράψῃ τὰ γράμματα ἐν ᾧ μαθαίνει νὰ

ἀναγινώσκῃ, καὶ συγχρόνως διδάσκεται,
πῶς πρέπει νὰ γράψῃ τὰς ἀπλᾶς φω-
νὰς καὶ τὰς λέξεις· ὁ δ' οὕτω διδασκό-
μενος μαθητὴς μαθαίνων νὰ ἀναγι-
νώσκῃ συνεχῆ λόγον, μαθαίνει καὶ νὰ
γράψῃ τοιοῦτον.

Κατὰ τὸ νέον σύστημα δεύτερον ὁ
μαθητὴς μαθαίνει τὰ γράμματα καὶ
τὰς λέξεις καὶ φθάνει εἰς τὴν ἀνά-
γνωσιν συνεχοῦς λόγου ταχύτερον ἢ
κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα. Οὐδεὶς
ἄγνοεὶ πόσον ἐβασανίζοντο οἱ μαθηταί
προσπαθοῦντες νὰ μάθωσι πρῶτον μὲν
τὰ 24 γράμματα κατὰ σειράν, εἶτα
δὲ πάσας τὰς δι' αὐτῶν σχηματιζο-
μένας συλλαβὰς, καὶ πῖσον χρόνον ἐξώ-
δευον διὰ νὰ ἀναγινώσκωσι μηχα-
νικῶς τὰς διὰ τῶν συλλαβῶν σχηματι-
ζομένας λέξεις. Ἡ τοιαύτη διδασκα-
λία εὐχερῆς καὶ ἥσυχος εὔσα εἰς τὸν
διδάσκαλον, εἶνε κοπιώδης διὰ τοὺς
μαθητὰς καὶ προξενεῖ ταχέως κόρον
καὶ ἀηρίαν πρὸς τὰ γράμματα. Δύ-
ναμαι δὲ νὰ ἀναφέρω καὶ μαθητὰς
τινας, οἵτινες, ἐπὶ δύο ἔτη διδασκέν-
τες τὸ ἀλφάβητῶν κατὰ τὴν παλαιὰν
μέθοδον, ἀγνοοῦσιν ἀκόμη τὸν συλλα-
βισμόν καὶ διὰ τοῦτο κατετάχθησαν
καὶ ἐφέτος εἰς τὴν α'. τάξιν τοῦ παι-
δαγωγείου. Ἀλλὰ κατὰ τὸ νέον σύστη-
μα, καθ' ὃ ἐπιδιδάσκεται ἡ ἀγάπη τοῦ
μαθητοῦ πρὸς τὰ γράμματα, ἡ διδα-
σκαλία τῶν γραμμάτων, κοπιώδης εὔσα
εἰς τὸν διδάσκαλον, εἶνε εὐκόλος διὰ

τὸν μαθητὴν, διότι γίνεται μεθοδικῶς,
ἐξεταζομένης τῆς σχέσεως τῶν σχη-
μάτων τῶν διαφόρων γραμμάτων, συγ-
χρόνως δὲ διδάσκεται καὶ ὁ συλλα-
βισμὸς καὶ σχηματίζονται λέξεις ὀνο-
μάζουσαι ζῷα ἢ πράγματα, τῶν ὁ-
ποίων αἱ εἰκόνες ἔλκουσι τὸν μαθητὴν
εἰς τὸ νὰ μαθῆνῃ τὰς λέξεις καὶ βοη-
θοῦσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀπομνημόνευσιν
τῆς προφορᾶς τῶν διαφόρων γραμμάτων.
Κατὰ τὴν παλαιὰν μέθοδον ἡ δυσκο-
λία τῆς μαθήσεως διήκει διὰ τῶν γραμ-
μάτων καὶ συλλαβῶν μέχρι καὶ τῆς
ἀναγνώσεως συνεχοῦς λόγου, ἐν ᾧ κα-
τὰ τὸ νέον σύστημα εὐκολία παρέχε-
ται διὰ πάσης τῆς διδασκαλίας τῆς
ἀναγνώσεως. Ἄν δὲ ἐφέτος οἱ μα-
θηταί δὲν δυνηθῶσι νὰ προχωρήσωσι
ταχέως εἰς τὰ πρῶτα μαθήματα τοῦ
ἀλφάβηταρίου, τοῦτο θὰ συμβῇ, διό-
τι ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας εἶ-
νε εἰς τοὺς μαθητὰς πάντη ἄγνω-
στος, καθὼς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς,
οἵτινες, ὡς γνωστόν, πολὺ βοηθοῦσι
τὰ τέκνα των εἰς τὴν κατ' οἶκον μελέ-
την. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι
ἡ κατὰ τὸ νέον σύστημα διδασκαλία
προβαίνει βραδύτερον τῆς κατὰ τὸ πα-
λαιὸν, ἀποβλέποντες ὁμῶς εἰς τὰ εἰ-
ρημένα ἀποτελέσματα ἀμφοτέρων, ὀ-
φείλομεν νὰ προτιμῶμεν τὴν νέαν μέ-
θοδον.

Τὰ ἀνωτέρω ἄς ἔχωσιν ὑπ' ὄψει οἱ
γονεῖς, οἵτινες παραπονοῦνται, καὶ οἱ

κύριοι, οἵτινες κατακρίνουσι τὸ νέον σύστημα.

Οὐδὲν ἔχω νὰ εἶπω εἰς ἐκεῖνον, ὅστις λέγει ὅτι οὐδαμοῦ ἀλλαγῶ παρ' Ἑλλήσι διδάσκεται ἡ ἀνάγνωσις κατὰ τὸ νέον λεγόμενον σύστημα, διότι οὗτος βεβαίως ἢ οὐδὲν περὶ τοῦ νέου συστήματος γνωρίζει ἢ ἐκὼν ψεύδεται.

Ἐχουσιν ὅμως κατὰ τι δίκαιον οἱ κρίνοντες τὸ νέον σύστημα ἀκατάλληλον διὰ τὰ ἡμέτερα παιδαγωγεῖα διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι διδάσκαλοι τῆς νέας μεθόδου παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ πᾶς ἐπιμελής διδάσκαλος δύναται νὰ ὠφελήσῃ περισσότερο διδασκῶν κατὰ τὴν νέαν μέθοδον ἢ κατὰ τὴν παλαιάν. Ἐκτὸς τούτου ὁ φροντίσας περὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἀλφαθηταρίου τοῦ νέου συστήματος εἰς τὰ ἡμέτερα παιδαγωγεῖα ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ. Ὁ δὲ νομίζων, ὅτι ὁ μὴ σπουδάζας ἰδιαιτέρως τὴν παιδαγωγείαν εἶνε ἀνίκανος νὰ φροντίσῃ περὶ παιδαγωγείου, ἅς μάθῃ, ὅτι οὐχὶ πάντοτε οἱ σπουδάζοντες ἰδίᾳ ἐπιστήμην τινὰ εἰσιν ἐγγρατεῖς ταύτης, ἀλλὰ καὶ οἱ ἔχοντες κρίσιν τινὰ καὶ ἐπιμελλόμενοι κατορθοῦσί τι.

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

I. Παρχαρίδης.

ΟΙ ὈΦΕΙΣ.

Καὶ μόνη ἡ λέξις ὄφεις, ὀφίδιον, διεγείρει ὀπιστροφήν, καίτοι ὅλοι οἱ ὄφεις δὲν εἶναι δηλητήριοι. Οἱ Τυφλαὶ ὁμοίοντες μὲ σκώληκας μᾶλλον μακρῶς καὶ μεταλλοφανεῖς, οὐδὲ ὅπως βλάπτουσιν. Εἶναι ἐστερημένοι ὀδόντων, καὶ ὀλίγον ἂν συσφιγχθῆ τὸ σῶμά του συντρίβεται. Ὡσαύτως εἶναι ἀβλαβεῖς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὄφεις, ἂν καὶ δάκνουσι τὸν ὄστις συλλάβῃ ἢ πατήσῃ αὐτούς, θέλοντες οὕτω ν' ἀπαλλεχθῶσιν.

Δηλητήριοι ὄφεις εἶναι οἱ Τριγωνοκέφαλοι, οἱ Κροταλῖαι, καὶ εἰς τὰ κλίματα ἡμῶν ἡ Ἐχιδὼνα, κοινῶς Ὀχενδρα. Αὕτη γεννᾷ μικρὰ, ἐν ᾗ οἱ ἀβλαβεῖς ὄφεις γεννῶσιν ὠά. Διακρίνεται δὲ ἐκ δύο γραμμῶν ἐλικοειδῶς διευθυνόμενων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πρὸς τὴν οὐράν, ἄνω τοῦ σώματος. Αἱ γραμμαὶ αὐταὶ συναπαντῶμεναι σχηματίζουν σειρὰν τετραγώνων κατὰ δὲ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς, τριγωνικῆς οὐσης, φαίνεται ὡς τις σταυρός. Τὸ χρῶμα διαφέρει κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ φύλον τοῦ ἕρπετοῦ. αἱ ἄρβυλλοὶ ἔχιδναι εἶναι ὅτε μὲν λευκαί, ὅτε δὲ ὑπομέλαναι ἢ κιτρινοειδεῖς. αἱ θήλειαι ἔχουσι φαιὸν ῥυπαρόν τι χρῶμα. Ὁ λαίμοδος τῶν ἔχιδνῶν διακρίνεται τοῦ σώματος. Ἡ ἴρις τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶναι χρυσοειδής, ἐξ οὗ καὶ φαίνονται ὡς φλογεροὶ οἱ ὀφθαλμοὶ των, στερούμενοι βλεφαρίδων καὶ ὅμως ἡ ἔχιδνα δὲν εἶναι τόσον γοργή

ἔσον ἄλλοι ὄφεις μὴ ἔχοντες δηλητήριον· μόνον δὲ καθ' ἣν στιγμὴν ὀρμᾶ κατὰ τινος ποντικίου ἢ σαυριδίου ἀποκτᾷ δλητηρὴ τὴν εὐκαμφίαν καὶ βιαιότητα καὶ προσβάλλει τὰ ζῶδια ταῦτα, ὅχι διὰ νὰ τὰ φάγῃ ἀμέσως, ἀλλὰ διὰ νὰ τὰ δηλητηριάσῃ. Μετ' ὀλίγα δευτερόλεπτα ἀρχίζει ἡ ἐνέργεια τοῦ δλητηρίου, καὶ τότε τὸ προσβληθὲν ζῶδιον κυριεύεται ὑπὸ παραλυσίας καὶ ἔπειτα εὐκόλως καταπίνεται.

Τὸ δλητηρίον τῆς ἔχιδνης εὐρίσκεται εἰς τὸν οὐρανίσκον τῆς. Ἐκεῖ ὀλίγον πρὸς τὸ βάθος, ἐν μέρει ὑπὸ τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν κείνται μετὰ συμμετρίας ἀδένες τινὲς ἐκκριτικοί, περιέχοντες τὸ θανατηφόρον ὑγρὸν. Ὄταν ἡ ἔχιδνα δαγκάσῃ ὁ ἀδὴν πιέζεται, τὸ δλητηρίον, ἐκκρινόμενον ὀρμητικῶς, διοχετεύεται ἕως εἰς τὸ βάθος τῆς πληγῆς διὰ στενοῦ τινος ὀχετοῦ κεχαραγμένου ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι πλησίον τῆς ἀκμῆς τοῦ ὀδοντίου.

Πολλὰ μὲν ἔχει ὀδόντια ἡ ἔχιδνα, δύο δὲ εἶναι τὰ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν δάκνει, πολὺ μεγαλειτέρα τῶν ἄλλων κωνικά, ἀγκύλα, εἰς τὰς ἄκρας ὀξυτάτα. κινουῦνται δὲ κατὰ πᾶσαν κλίσιν· ὅτε τὸ ἕρπετόν διατελεῖ ἡσυχον, τὰ ὀδόντια ταῦτα εὐρίσκονται πλαγιασμένα ἐντὸς ἀμυγῆς τινος τῆς ὀδοντοκοιλίας των, ὡς εἰς θήκη. Ἀνορθοῦνται ἅμα ὡς διανοιχθῆ καλῶς τὸ στόμα.

Ἡ πληγὴ εἶναι μικρὰ· μόλις ἔχει βάθος ἐνὸς ἢ δύο χιλιοστομέτρων· ὡς

τε ἡ ἀπορρόφησις τοῦ δλητηρίου γίνεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων τῆς δερματικῆς ἐπιφανείας· ἀλλὰ γίνεται τάχιστα, καὶ πάραυτα ἐπιφέρει συμπτώματα φοβερά.

Ἡ ἔχιδνα δὲν προσβάλλει τὸν ἄνθρωπον· τούναντίον, φεύγει εἰς τὴν προσέγγισίν του· ἐὰν ὅμως πατηθῆ ἢ συλληφθῆ, τότε ἀμύνεται μετ' ὀργῆς. Εἶπομεν ὅτι ἡσυχος οὖσα ἔχει τοὺς ὀδόντας αὐτῆς πλαγιασμένους· μόνον ὅταν τοὺς χρειασθῆ, ἐξάγει αὐτοὺς ἐκ τῆς σαρκώδους θήκης των, σχεδὸν καθὼς πράττει καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνασπῶν τὴν μάχαιράν του ἐνώπιον ἐχθροῦ· ἀλλ' ἡ μάχαιρα τῆς ἔχιδνης εἶναι καὶ δλητηρίος.

Καὶ συνήθως μὲν δάκνει, ἀλλ' ἐρεθισμένη οὖσα μᾶλλον κτυπᾷ· πρῶτον συσπειροῦται, ἔπειτα δ' ἐξακοντίζει τὸ σῶμά της ὡς ἐλατήριον, ἀνοίγει τὸ στόμα της ὅλον, ὀρθώνει τοὺς ὀδόντας, καὶ διὰ μόνου τοῦ κτύπου τῆς κεφαλῆς τοὺς ἐμπήγει ὅπου ἂν τοὺς καταφέρῃ. Τινὲς νομίζουσιν ὅτι κεντᾷ διὰ τῆς γλώσσης· τοῦτο εἶναι ὅλως ἀνυπόστατον· τὴν γλῶσσαν, διχαλωτὴν αὖσαν, μεταχειρίζονται οἱ ὄφεις μόνον πρὸς πόσιν ἢ πρὸς ψηλάφουσιν· ἡ γλῶσσα δὲν κεντᾷ.

Ὡσαύτως ἐλέχθη ὅτι οἱ ὄφεις ἔχουν μαγνητικὴν τινὰ δύναμιν ἐπὶ τῶν ζῶων τὰ ὁποῖα θηρεύουσιν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶναι ἀνυπόστατον. Τὰ ζῶα τὰ μικρὰ κυριεύονται ὑπὸ τρέμου εἰς τὴν θέαν ταῦ

ὄφεις, καὶ ὁ τρόμος παραλύει τὰς κινήσεις των· μένουσι τρέμοντα καὶ σπασμωδῶντα· ἠλιθιοῦνται, δὲν δύνανται νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν, καὶ οὕτως ἀφίονται εἰς τὸ στόμα του ἄνευ ἀντιστάσεως. Τινὰ ἐπιχειροῦν νὰ κινηθῶσιν, ἀλλὰ τόσον ἀπογνωσμένοι εἶναι αἱ κινήσεις των, ὥστε, ἀντὶ νὰ σωθῶσι δι' αὐτῶν, μᾶλλον εὐκολύνουσι τὸ ἔργον τοῦ ὄφεις. Μικρὰ ἔτινα πτηνὰ ἀποθνήσκουσιν καὶ πρὶν ἔτι δαγκασθῶσιν.

Αἱ μικραὶ πληγαὶ τὰς ὁποίας προξενεῖ τὸ δάγκαμα τῆς ἐχίδνης ἐξοιδαίνονται πάραυτα, καθίστανται ἐρυθραὶ μετ' ἐκχυμώσεως, ἐνίοτε δὲ καὶ πελιδναί. Εὐθὺς δ' ἔπειτα ἐπέρχονται εἰς τὸν δαγκασθέντα λειποθυμία, ζάλη, ἐμετίαισι, πυρετός, ἀτονία, σειρά συμπτωμάτων νοσηματωδῶν, τὰ ὅποια συμβαίνει μὲν καὶ νὰ διαλυθῶσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, πολλάκις ὅμως ἐπακολουθεῖ αὐτὰ ὁ θάνατος.

Ὅθεν ὁ δαγκασθεὶς ὑπὸ ἐχίδνης, πρῶτον εἶναι ἐπ' ἀνάγκης νὰ περισφίγῃ πάραυτα τὸ μέλος, ἄνω τῆς πληγῆς, δι' ὁποιοῦδήποτε δεσμοῦ, ὡς μανδουλίου περιτετυλιγμένου, σχοινοῦ ἢ θώμιγγος, ὥστε νὰ διακοπῇ οὕτως ἡ συκοινωνία τοῦ αἵματος μετὰ τοῦ λοιποῦ σώματος καὶ νὰ προληφθῇ ἡ ἀπορρόφηση τοῦ δηλητηρίου. Ἐπειτα εἶναι καλὸν νὰ ἐκμύξῃ τὴν πληγὴν διὰ τοῦ στόματος, ἀποπτύων τὸ αἷμα, καὶ πρὸ πάντων νὰ τὴν σφίγῃ, διὰ νὰ ἐκρεύσῃ ἐξ αὐ-

τῆς ὅσον αἷμα ἀφθονώτερον. Σωτήριον δὲ εἶναι ν' ἀνοίξῃ τὴν πληγὴν διὰ τῆς αἰχμῆς μαχαριδίου μέχρι τοῦ βήθους αὐτῆς· (διότι τί εἶναι ὁ μικρὸς καὶ ἀσήμαντος πόνος μαχαριδίου προχωροῦντος μέχρι βήθους δύο χιλιοστών τοῦ μέτρου, ὡς πρὸς τὴν ζωὴν!) ἔπειτα δὲ πρέπει καὶ νὰ ἐγκαύσῃ τὴν πληγὴν, εἴτε διὰ σιδήρου πεपुरακτωμένου, εἴτε διὰ καυστικοῦ τινος φαρμάκου, ὁποῖον εἶναι τὸ ἐπόμενον·

Ἵπερχλωροῦχον τοῦ σιδήρου, 4 γραμμ.
Κιτρικόν ὄξύ, . . . 4 »
Χλωρυδρικόν ὄξύ, . . . 4 »
Ἵδωρ καθαρὸν . . . 4 »

Τοῦ ὕγρου τούτου σταλάζονται ὀλίγα τινὲς σταγόνες ἐπὶ τῆς ἠνεφγμένης πληγῆς, ἣτις ἔπειτα σκεπάζεται διὰ ξαντοῦ καὶ δένεται.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἰώδιον εἶναι καλόν. Ἰαματικώτατον δὲ ἀπεδείχθη τὸ ἐπόμενον φάρμακον·

Ἵδωρ . . . 50 γραμμ.
Ἵωδιούχον ποτάσιον . . . 4 »
Ἵώδιον μεταλλικόν . . . 4 »

Οἱ θηρευταὶ τῶν ἐχιδνῶν ἐφοδιάζονται διὰ φιαλίου περιέχοντος ἀτμιστὸν κάλιον.

Ἄλλ' ὅλα ταῦτα τὰ μέσα εἰς οὐδὲν ἀποβαίνουσιν, ἂν δὲν γείνη πάραυτα ἡ ἐφαρμογή των. Πρέπει πρὸς τούτοις νὰ τρίβεται τὸ μέλος καὶ τὰ περὶ τὴν πληγὴν δι' ἀλοιφῶν ἀμμωνιακῶν· μετὰ τινὰ δὲ ὥραν νὰ ἐπιτεθῶσι μαλακτικὰ

καταπλάσματα πρὸς παῦσιν τῆς ἐξοιδήσεως καὶ ἐμφράξεως. Δίδουσι δὲ εἰς τὸν νοσοῦντα καὶ νὰ πίνῃ τοικὰ καὶ ἰδρωτικά, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμμωνιακὰ ποτήματα.

Τινὲς πιστεύουσιν ὅτι ὑπάρχουσι φάρμακα τὰ ὅποια ἀφοῦ πῆ τις ἄπαξ δὲν ὑπόκειται πλέον εἰς κίνδυνον θανάτου δακνόμενος ὑπὸ τῶν κακῶν ὄφειν. Τοῦτο εἶναι ἀγυρτεία. Ἴδου τί διηγεῖται διακεκριμένος τις φυσιολόγος, ἰδίως ἐνασχολούμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἕρπετων ὁ διδάκτωρ Lenz.

« Ἐγνώρισα τινὰ κύριον Χερσελμάνην, καυχώμενον ὅτι ἐγίνωσκε φάρμακόν τι ἀλάνθαστον κατὰ τοῦ δαγκάματος τῶν ἐχιδνῶν. Ἦλθε καὶ με εὔρε μίαν ἡμέραν, καὶ με παρεκάλεσε νὰ τῷ δεῖξω τὰς ζώσας ἐχίδνας ἐπὶ τῶν ὁπρίων ἐσπούδαζα.

« — Ὅλας αὐτὰς τὰς ἐχίδνας γνωρίζω καλῶς, με εἶπε, καὶ διὰ νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι δὲν τὰς φοβοῦμαι, ἰδοὺ θὰ συλλάβω μίαν διὰ τῆς χειρὸς μου.

« — Προσέξατε, ἀνέκραξα πρὸς αὐτόν· μὴ παίζετε με αὐτὰ τὰ κατηραμένα ζῶα!

« Ἄλλ' αὐτός, οὐδόλως προσέχων εἰς τοὺς λόγους τούτους, ἔβαλε τὴν χεῖρά του κρυφίως ἐντὸς τοῦ κιβωτίου τῶν ἕρπετων μου, καὶ ἀνῆρπασε μίαν ἐχιδναν· ταύτην δὲ κρατῶν ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ σώματος, ἐπρόφερον ἀκαταλήπτως

τινὰς λέξεις, μαγικὰς ὄφην. Ὁ ὄφης, ἄκρως παροξυνθεὶς, προσήλωσεν εἰς αὐτὸν τοὺς ἐξηγγριωμένους ὀφθαλμούς του· κινῶν συγχρόνως τὴν γλῶσσάν του. Ἄλλ' ὁ Χερσελμάνος τίποτε· παρ' οὐδὲν τιθέμενος τὴν ὀργὴν τοῦ θηρίου, ἔχωσε μάλιστα τὴν κεφαλὴν του ὄλην εἰς τὸ στόμα του, καὶ ἐπροσποιεῖτο ὅτι τὴν ἐμάσσα. Δὲν ἐβράδυνεν ὅμως νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐχιδναν ἀπὸ τοῦ στόματός του, καὶ νὰ τὴν ἀπορρίψῃ εἰς τὸ κιβώτιον. Ἐπτυσε τρεῖς αἷμα, ἢ ὄφεις του κατέστη ἐρυθρά, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐφλέχθησαν ὡς ἀνθρώπου μαινομένου.

« — Ἡ ἐπιστήμη μου δὲν ἀξίζει, εἶπε· τὸ βιβλίον μου μὲ ἠπάτησε.

« Τῷ εἶπα πάραυτα νὰ μοὶ δεῖξῃ τὴν γλῶσσάν του. Δὲν ἠθέλησεν· ἔλεγε ὅτι ἤσθάνετο ἀφόρητον ἄλγος, καὶ ἐζήτησε νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου εἶχεν ἰατρικὰ διὰ νὰ θεραπευθῇ. Τῷ ἔδωσα ἔλαιον νὰ θάλῃ εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἀπέβαλεν· ἐπορεύθη διὰ στερεοῦ βήματος νὰ λάβῃ τὸν πῖλόν του, ἀλλὰ πάραυτα ἐκλονίσθη καὶ ἔπεσεν· ἠγέρθη καὶ πάλιν ἔπεσεν. Ἐθύνατο ἔτι νὰ λαλῇ καθαρῶς, ἀλλὰ μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς, ἢ ὄφεις του ἠρυθριοῦτο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἐξέλιπεν ἡ λάμψις τῶν ὀμμάτων του, εἶπεν ὅτι ἤσθάνετο βάρος εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐζήτηε στήριγμα. Τὸν μετέφεραν τότε εἰς μίαν θρονίδα, ὅπου ἔμεινε καθήμενος ἡσύχως.

« — Πεινῶ, εἶπε, μετὰ φωνῆς περιαι-

γους· ἀκόμη δὲν ἔφαγα ἀπὸ πρωΐας·
δοτε με ὀλίγον νερόν.

» Ὁ δυστυχής, ἔπιεν ὀλίγιστον· ἔ-
πειτα ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, ἀφῆκεν ἕνα
βρογχασμόν, καὶ ἐξέπνευσεν. Ἡ σκιγὴ
αὕτη διήρκεσε 50 λεπτά· μετὰ δέκα
ἔτι λεπτά, ἦτο ψυχρόν τὸ σῶμά του,
καὶ ἡ σῆψις τοῦ πτώματος ἐπῆλθε με-
τὰ 24 ὥρας.

Τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι ὁ θάνατος ἐκ
τοῦ δαγκάματος ὄφρων δηλητηρίων ἐ-
πέρχεται ἄνευ σπασμῶν, ὡς δι' ὑπνώ-
σεως. Ἡ ἀναπνοὴ μένει ἐλευθέρη, ἀ-
γωνία τις δὲν φαίνεται· ἀλλ' αἱ δυνά-
μεις καὶ αἱ κινήσεις τῆς θελήσεως ἐκ-
λείπουν τάχιστα.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ δηλητηρίου τῶν ἐ-
χιιδῶν ἐπὶ τῶν ζῶων παριστᾷ ιδιαίτε-
ρά τινα φαινόμενα ἄξια παρατηρήσεως.
Τὰ ποντίκια ἀπαθνήσκουν σχεδὸν ἀκα-
ριαίως· αἱ αἶγες, καὶ τὰ πρόβατα με-
τὰ τινα δευτερόλεπτα, τὰ δὲ πτηνὰ
ὀλίγα λεπτά· ἀλλὰ τὰ ἀμφίβια, ὡς
οἱ βάτραχοι οὐδὲν παθαίνουνσι. Τοῦ-
τότινες ἐξηγοῦσι, λέγοντες ὅτι τὰ ἀμ-
φίβια ἔχουν τὸ αἷμα ψυχρόν, καὶ ἐπο-
μένως τὸ δηλητήριον δὲν δύναται νὰ
κυκλοφορήσῃ ἐντὸς αὐτοῦ, καθὼς εἰς τὸ
τῶν ζῶων ὅσα ἔχουσι θερμὸν αἷμα. Ἄλ-
λ' ὁ χοῖρος καὶ ὁ ἀκανθόχοιρος ἔχουν
ὡσαύτως θερμὸν αἷμα, καὶ εἰς τὰ ζῶα
ταῦτα τὸ δηλητήριον τῆς ἐχιιδῆς οὐδὲν
ἀποτελεῖ. Καὶ περὶ μὲν τοῦ χοίρου λέ-
γουν ὅτι προφυλάττει αὐτὸν τὸ λίπος
του ὑπὸ τὸ δέρμα του· ἀλλὰ πῶς ἐξη-

γεῖται τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ ἀκανθόχοι-
ρου, ὅστις μάλιστα κινηγεῖ τοὺς ὄφεις ὡς
ἀρίστην τροφήν του! Πολλάκις ἡ ἐχιιδνα
τοῦ δάκνει τὸ ρύγχος, ἦτοι τὸ εὐαίσθη-
τότατον μέρος τοῦ σώματός του, ἐν ᾧ
προσπαθεῖ νὰ τὴν συλλάβῃ ἀπὸ τῆς
κεφαλῆς. Δὲν τὸν μέλλει τὴν συντρί-
βη εἰς τοὺς ὀδόντας του, καὶ τὴν
καταπίνει ὅλην, μὴ ἀφίπων οὔτε τοὺς
ὀδόντας της, οὔτε τοὺς ἀδένας ὅπου ἔγκει-
ται τὸ δηλητήριόν της καὶ δὲν παθαίνει τί-
ποτε, ἐν ᾧ ἀνάγεται καὶ αὐτὸς εἰς τὸ
γένος τῶν μαστοφόρων, ὡς τὸ πρόβατον
καὶ ἡ αἶξ.

Καὶ ὅμως οἱ γεωργοὶ ἡμῶν, ἀντὶ
νὰ φέρωσι τοὺς ἀκανθόχοιρους, τὰ κατὰ
πάντα ἀβλαβῆ ταῦτα ζῶα, εἰς τὰς γαίας
τῶν, τοὺς ἐξολοθρεύουν.

Περαίνομεν λέγοντες, ὅτι ἡ δραστικό-
της τοῦ δηλητηρίου διαφέρει κατὰ τα
εἶδη τῶν ὄφρων καὶ κατὰ τὰς περιστά-
σεις, ἐν αἷς διατελεῖ τὸ ἔρπετόν. Ὁ
αὐτὸς ὄφις εἶναι εἰς τὰ θερμὰ κλίματα
ἐπικινδυνώδестρος ἢ εἰς τὰ ψυχρὰ καὶ
εὐκρατὰ· τόσον δὲ βαρύτερον ἀποβαί-
νει τὸ δάγκμα, ὅσον εὐρίσκεται ἀ-
φθονώτερον δηλητήριον ἐντὸς τῶν ἀδένων.

Ἡ κοινὴ ἐχιιδνα ἀπαντᾷται εἰς τὰ θα-
λάσσια, ὄρεινά καὶ πετρώδη μέρη τῆς
Βυρώπης καὶ τῆς μικρᾶς Ἀσίας. Τρέ-
φεται ἐκ σαυρίδων, βατράχων, μαλα-
κίων, ἐντόμων καὶ σκωλήκων. Θηρεύει
δὲ καὶ μικρὰ μαστοφόρα ζῶα, ὡς ἀσπά-
λακας, ἀρουραίους μῦς, μυγάλας κ.τ.λ.
Καὶ κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα καὶ τὰς ἀρ-
χὰς τοῦ ἔαρος διατρίβει εἰς τοὺς βα-
θεῖς τόπους, προφυλαττομένη ἀπὸ τοῦ

ψύχους, καὶ ὡς νεναρκωμένη· πολλάκις
δὲ πολλά ὁμοῦ ἐχιιδναί μένουσιν οὕτω
συνεσπειρωμένοι περιμένουσαι τὸν καιρὸν
γὰ θερμανθῆ.

* *

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐν τινι ξενοδοχείῳ,
ἔβη κατῆκει καὶ ὁ βουλευτὴς κ. Ν.
παρέμεινεν ἐπὶ 24 ὥρας καὶ εἰς Ἰνδὸς
μεθ' ἐνὸς Ἀραβὸς οἴτινες ἀφιχθέντες
ἐκ Μασσαλίας μετέβησαν εἰς Κωνσταν-
τινούπολιν.

Ὁ Ἰνδὸς διατρίψας ἄλλοτε ἐπὶ ἔτη
εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἶχε μάθει ὀλί-
γα Ἑλληνικά.

Ὁ βουλευτὴς μας τὴν ἐσπέραν ἡ-
ρέσκετο συνεννοούμενος ἐπάνω κάτω
μὲ τὸν Ἰνδόν.

Αἱ θρησκείαι μας, τὸν λέγει, ὁμοιά-
ζουσι, τὸ γνωρίζεις τάχα τοῦτο; ἡ δια-
φορὰ εἶναι πολὺ μικρὰ, σχεδὸν καμ-
μία.

Ὁ Ἰνδὸς ἤκροατο μετ' ἀπορίας.

— Σὺ ἐξηκολούθει ὁ βουλευτὴς, δὲν
εἶσαι Βουδιστής;

— Βέβαια Βουντιστής.

— Αἱ! καὶ ἐγὼ εἶμαι Βουδιστής,
ψηφίζω πάντοτε τὸν Βουδολογικὸν νό-
μον.

— Ἀλλὰ τὸ κ. Κουμουνοῦρος τί
θρησκεία ἔχει; ἐρωτᾷ ὁ Ἰνδός.

— Καὶ αὐτὸς μὲ ἡμᾶς, καὶ αὐτὸς
βουδιστής.

— Δὲν τὸ ἤξευρα διὰ νὰ τὸ ἐπι-
σκεφθῶ.

* *

Ὁ μικρὸς Λέων ἀκούει τὴν μητέρα
του λέγουσαν εἰς μίαν φίλην της.

— Ἐχασα πολλὰ μαλλία ἐφέτος.

— Τότε, λέγει οὗτος, γιατί δὲν
κλειδῶνεις μὲ τὸ κλειδί τὸ συρτάρι ποῦ
τὰ βάλεις κάθε βράδυ.

* *

— Ὁ κ. Β... διακρινόμενος εἰς
ὅλην τὴν πόλιν διὰ τὴν ἰσχὺν τῶν βρα-
χιόνων του, ἅμα δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιθυ-
μίᾳ τοῦ νὰ μὴ δυταρεστῇ ποτὲ τὴν
σύζυγόν του διέτριβεν ἐν τῇ ἐπαύλει του.
Ὁ νέος οὗτος Ἡρακλῆς ἀπέσπα δένδρα
μόνον πρὸς ἀσκήσιν τῶν μυῶν του.

Ἡμέραν τινὰ διακρίνει ἐν τῷ κήπῳ
νεανίαν κρατοῦντα ἕνα ἵππον· καταβαί-
νει, καὶ πλησιάσων ὅπως ἴδῃ τὸ ὄρατον
ζῶον βλέπει καὶ τὴν σύζυγόν του συν-
διαλεγομένην μετὰ τοῦ νεανίου παρὰ
τὴν σκιάν ἐνὸς πλατάνου· ἄνευ πολυλο-
γίας ἀρπάζει τὸν νεανίαν ἐκ τῆς ὀσφύος
καὶ τὸν τινάζει πέραν ἐνὸς ρεύματος
εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων.

Ὁ τινάχθεις νέος ἐγείρεται, τινάσσει
τὰ ροῦχα του καὶ ἀπαθῶς λέγει πρὸς τὸν
κ. Β...

— Δὲν μοῦ κάμετε τὴν χάριν, κύ-

ριε νὰ ρίψετε ἐδῶ τουλάχιστον καὶ τὸν ἔπιπον μου ;

Ἄλλ' ὁ κύριος δὲν ἀπήντησε καθόλου. Λαμβάνει τὴν σύζυγόν του μπράτσο καὶ περιπατῶν λέγει αὐτῇ.

— Δὲν θέλω νὰ δυσανεστηθῆς. Ἀπὸ τώρα καὶ ἐμπρὸς τὰς μονὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς θὰ σὲ ἀγαπῶ διὰ λογαριασμὸν μου, τὰς δὲ ζυγὰς θὰ σὲ ἀγαπῶ διὰ λογαριασμὸν ἰδικόν σου καὶ διὰ λογαριασμὸν ἐκείνου τοῦ νεανίου.

* *

— Νέος τις κομφευσόμενος ἀπαντᾷ εἰς τὸν ἐρωτήσαντα αὐτὸν Γάλλον· ποῦ κεῖται τὸ Γαλλικὸν Προξενεῖον « Adressez vous à la police, moi Je suis idiot » θέλων νὰ μεταφράσῃ βέβαια τὸ ἰδιώτης.

* *

Ἐνώπιον πταισματοδικείου.

— Κυρὰ Β .. κατηγορεῖσθε ὅτι ἐρίψατε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐνάγοντος κάδον ρυπαροῦ ὕδατος.

— Εἶναι ἀληθές, κύριε, ἀλλὰ ἐξέλαβον τὸν Κύριον ἀντὶ τοῦ συζύγου μου, ἐπειδὴ

* *

Ἡ σκηνὴ ἐν Παρίσις ἐν ἔτει 1793· Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου πρὸς τὴν Μαρκησίαν Menclade.

— Πολίτης Menclade . . .

Ἡ μαρκησία διὰ τοῦ εὐγενεστέρου ὕφους.

— Συγγνώμην, κύριε πρόεδρε. Ἐὰν

εἶμαι πολίτης, ὀρεῖται νὰ μὴ ἀποδώσῃτε τὴν ἐλευθερίαν μου, ἐὰν ὄχι διατηρήσατέ μοι τὸν τίτλον μου.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς περιοδείας αὐτοῦ μόλις δυνηθεὶς νὰ ἐπισκεφθῆ ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης κακοκαιρίας μίαν ἢ δύο κώμας ἐκ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν τῆς ἐπαρχίας ἢ Α. Πανιερότης ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. Γρηγόριος.

— Ἀπὸ μιᾶς σχεδὸν ἑβδομάδος ὁ καιρὸς εἶναι συννεφώδης καὶ βρέχει ἀκαταπαύτως· καθ' ἣν δὲ στιγμὴν γράφομεν δὲν ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἐλπίδες μεταβολῆς τοῦ καιροῦ· δὲν γνωρίζομεν τὸ βαρόμετρον τί δεικνύει.

— Γ. Γ. Παρασκ. εὐῆ ὥρα τουρκ. 12 Μ. Μ. Ἐὸ καιρὸς μετέβληθη ἐπὶ τὸ βέλτιον· καὶ ὁ οὐρανὸς ἐκαθαρίσθη τέλει ἐκ τῶν νεφῶν. Ἡ πρωϊνὴ καὶ ἑσπερία αὔρα τῶν λαμπρῶν τοῦ φθινοπώρου ἡμερῶν ἄς ἐπὶ τινα καιρὸν πιστεύω ὅτι θέλομεν ἔχει, θὰ ἦναι δι' ἡμᾶς ἡδίστη τῶν ἀπολαύσεων.

— Ἐκ παραδρομῆς ἐν τοῖς δημοσιευθεῖσιν εἰς τὸ προηγούμενον ἡμῶν φύλλον καταλόγοις τῶν ὑπὲρ τῶν σχολείων συνδρομῶν δὲν ἐσημειώθησαν ἐν μὲν τῷ καταλόγῳ τῆς συνοικίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου τὰ ὀνόματα τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἱερέως Σακελλίωνος Προδρόμου καταγραφέντος ἡμίσειαν λίρ. καὶ τοῦ ἀξιότιμου κ. Βασιλείου Τερζοπούλου λίρ. τρεῖς· ἐν δὲ τῷ καταλόγῳ τῆς συνοικίας τῆ Ἰγπαπαντῆς τὰ ὀνόματα τοῦ Παναγιώτου Καρακίσογλη καταγραφέντος μίαν λίρ. καὶ Δ. Βιρηνοπούλου ἀντὶ Σειρηναπούλου, ὡς ἐσφαλμένως ἐδημοσιεύθη.